

شناسنامه های الکترونیکی، نقطه آغازی برای حکومت داری الکترونیکی

حکومت وحدت ملی بر مبنای موافقتنامه دو تیم انتخاباتی در ۲۹ سنبله ۱۳۹۳ شکل گرفت که در آن تعهد به اصلاحات همه جانبه، تأمین صلح، ثبات، امنیت، حاکمیت قانون، عدالت، رشد اقتصادی و عرضه خدمات با توجه خاص به زنان، جوانان، علمای کرام و اشخاص آسیب پذیر در راستای توانمند سازی مردم میان رییس جمهور و رییس اجرایی بوجود آمد.

بر مبنای این موافقتنامه هر دو جانب متعهد به مشارکت، تعاون و همکاری و مهم تر از همه مسوولیت پذیری در مقابل مردم افغانستان گردیده و طرفین مکلف به کار مشترک با روحیه همکاری با همدیگر شدند.

در قسمت الف موافقتنامه (برگزاری لویه جرگه به منظور تعدیل قانون اساسی و بررسی طرح ایجاد پست صدر اعظم اجرایی) ماده پنجم، طرفین متعهد گردیدند تا روند توزیع شناسنامه های الکترونیکی را به زود ترین فرصت برای تمام شهروندان کشور تکمیل نمایند که به اساس آن رییس جمهور در ۱۳۹۳/۹/۱۰ طرح قانون ثبت احوال نفوس را که به اساس فیصله شماره ۱۰۶ مؤرخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۱ هیئت مختلط مجلسین شورای ملی به داخل ۷ فصل و ۳۹ ماده تصویب گردیده بود، توشیح نمود و این قانون در جریده رسمی به چاپ رسید.

متعاقباً، شورای وزیران نیز در مصوبه شماره ۱۱ مؤرخ ۱۳۹۴/۵/۱۲ بعد از منظوری یکی از سه طرح ارسالی از طرف اداره توزیع تذکره الکترونیکی فیصله نمود تا در ۱۳۹۴/۵/۲۸ مرحله آزمایشی توزیع این شناسنامه ها آغاز گردد تا با استفاده از نتایج بدست آمده و تجارب کسب شده از توزیع آزمایشی، نقاط قوت و ضعف مشخص گردیده و روند توزیع این شناسنامه ها وارد مرحله اصلی آن گردد ولی با نشر خبرنامه ای از جانب ارگ ریاست جمهوری ۲۸ اسد برای تقدیر از نیروهای امنیتی اختصاص داده شده، توزیع آزمایشی شناسنامه های الکترونیکی الی زمان نا مشخصی به تعویق افتاد.

با وجودیکه دلایل مختلفی مبنی بر علت تأخیر در توزیع شناسنامه های الکترونیکی از سوی مردم مطرح میشود دو مورد ذیل مهمتر به نظر میرسد: برخی به این باور اند که علت آغاز نشدن روند توزیع شناسنامه های الکترونیکی وجود مشکلات تخنیکی و مصون نبودن اطلاعاتی است که در مرکز اطلاعات جمع آوری و نگهداری میگردد که اگر چنین است، نیاز به توزیع آزمایشی این شناسنامه ها بیشتر احساس میشود تا اگر مشکلی وجود داشته باشد شناسایی گردیده و ارگان های ذیدخل (وزارت های داخله و مخابرات) مشترکاً در حل آن اقدام نمایند. عده دیگری به این باور اند که عدم درج کلمه «افغان» در روی تذکره علت اصلی آغاز نشدن این پروسه میباشد ولی آیا نمیشود تأخیر در آغاز توزیع شناسنامه های الکترونیکی را با وجود اینکه قانون ثبت احوال نفوس از جانب پارلمان افغانستان تصویب

گردیده و رییس جمهور قانون متذکره را توشیح نموده است، نقض صریح قانون از سوی حکومت عنوان کرد؟ این پرسشی است که باید سران حکومت به آن پاسخ بدهند.

مورد مهم دیگری که در موافقتنامه حکومت وحدت ملی از آن به عنوان یک اصل مهم و اساسی یاد شده، اصلاحات در نظام انتخاباتی میباشد که بمنظور حصول اطمینان از اینکه انتخابات آینده در افغانستان از اعتبار کامل برخوردار باشد، باید در قوانین و نهاد های انتخاباتی تغییرات بنیادی وارد شود.

شناسنامه های الکترونیکی علاوه بر اینکه اهمیت زیادی در بخش های مختلف از جمله تثبیت تابعیت اتباع کشور، تنظیم امور مربوط به ثبت احوال نفوس کشور، معلومات دقیق از تعداد نفوس کشور، اطمینان از میزان تولدات، وفیات، ازدواج و انحلال ازدواج اتباع کشور دارد، میتواند در جلوگیری از تقلب در انتخابات نیز بشکل زاید الوصفی موثر واقع شود، زیرا شناسنامه های الکترونیکی علاوه بر اینکه این قابلیت را دارند تا در آینده از آنها بصفت جواز رانندگی / لایسنس و ثبت جواز سیر عراده جات استفاده گردد، میتوانند بحیث کارت رأی دهی در انتخابات نیز استفاده شوند که درینصورت اشخاص واجد شرایط رأی دهی شناسایی گردیده و انتخابات کاملاً شفاف (طوریکه رأی دهنده گان نمیتوانند بیشتر از یک رأی به نفع کاندیدای مورد نظر خویش در صندوق بریزند) دایر میگردد و نتیجه انتخابات با استفاده از سیستم رأی دهی الکترونیک در مدت زمان کوتاهی روشن میشود که همه این موضوعات دست بدست هم داده علاوه بر کاهش مصارف ملیون دلاری دولت، ضامن شفافیت در روند انتخابات نیز خواهد شد.

متأسفانه با وجودیکه مانع قانونی در راستای آغاز توزیع شناسنامه های الکترونیکی وجود ندارد، به دلایل نامعلوم هنوز از تاریخ دقیق آغاز توزیع حرفی گفته نشده و اداره توزیع تذکره الکترونیکی نیز که بتاريخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۲ بمنظور تحقق مصوبه شماره ۳۷ مؤرخ ۱۳۹۰/۹/۱۸ شورای وزیران در چوکات معینیت اداری وزارت امور داخله ایجاد گردیده و با استخدام کارمندان مسلکی، همیشه از آماده گی کامل برای توزیع این شناسنامه ها سخن میراند، همچنان در انتظار به سر میبرد تا اجازه توزیع این شناسنامه ها را از سوی کابینه بدست آورده و به کارش آغاز نماید.

باید یاد آور شد که سران حکومت وحدت ملی مکلف اند به تمامی تعهدات شان مطابق موافقتنامه ی که مبنای تشکیل حکومت وحدت ملی میباشد عمل نمایند تا باشد مشروعیت نظام زیر سوال نرود.